

tas cunctis prestatim: estote carissime
ad quod uos xp̄i gratia vocauit.

Estote xp̄i matres ac sponsae: estote
sorores ac pp̄inqui: quia qd̄ carne n̄
potuistis: grā totum condonatū est
uobis. Et ideo diligite matrem dñi.
que uobis sponsū genuit imortale:
cui uobisā soror est & ipsa. qā uolu-
tatem patris fecit ut esset mater.
P̄p̄inqui quidē uobis nō carne sed
sp̄u: ut unitas cōmendetur ecclē:
& societas corporis xp̄i intelligatur.
Ex quo dñs. uolo inquit pat̄. quia
ego & tu unū sumus: ut & ipsi innob̄
unū sint. Que pfecto unitas: p̄uiv̄
mediatorē dei & hominū efficiatur.
Facite ḡ uoluntatē pat̄is & uos: ut
unū esse possitis. Ornate lampades
uīas: occurrite sponsō qā iam ad
ostium pulsat: & matrē si cam dñi
grās imitamini. Intus autē para-
te & ornate lampades uīas: qā filie
regis eritis. Omnis ḡ glā uīa abint̄
sit: & intus habete qd̄ foris luceat:
ne forte inter has sollempnitates
prius quā sponsus ueniat uestre
lampades extinguant̄. Nam cele-
britas hui' diei: non nisi accentis
lampadib; intus & foris recte colit̄.
Id emendū est oleum dñi uacat.
ne dñi sponsus uenerit qd̄ absit

uacue inueniamini. Propterea qd̄
sursum ē sapite. ubi beata & glōsa
et intemerata dī genitrix uirgo
maria puenit. & nō que sup̄teriā.
qā uīa conuersatio si estis qd̄ uouis-
tis. in celis est. Illuc dirigite men-
tem: ibi abscondite uitam uīam.
donec furor p̄tanscat dñi: q̄ bea-
ta hodie p̄uolauit. Ibi namq; habe-
tis sponsum. ibi pontificē: ibi om̄a
quecūq; quesistis. Illuc dirigite mē-
tem: ut cū ap̄c uirginis fili' appa-
ruerit in fine sc̄li: cum ipso appare-
atis uīa & uos mis̄lā amēt̄.

Item sermo de lādem.

Vest nos is

p̄clara festiuitas beate

marie uirginis. plena

gaudij: & immensis de ascensiū

eius munereb; illustris quidem

de meritis. s; illustris ualde pro

grā qua illustrat̄: non tantū ip̄a

beata uīḡ. uerū etiam p̄ea om̄i

ni ecclā. Non enim grām exmeri-

tis glōsa uirginitas p̄meruit. s;

p̄mia meritor̄ ex gratia perceptit.

Et ideo celebritas hodierna inde

gloriosior est ceteris sc̄or̄ natalici

is: quo illustrat̄ beata uīgo & ma-

ter dñi ineffabilib; diuinoz facia-

mentoz priuilegiis: qā inde cre-

uerunt merita unde plenissimere
festa est glā. Et id apud dñm quan-
ta pensanda sint ei' merita uel cogi-
tata p̄mia. puto qđ nemo sit qđ ad
purum edisserat. nisi qui potest
uere p̄pendere qualis uel quanta
sit ista glā qua repletur ipsa p̄ quā
immundū uenit dei maiestas. Idec
co ueneranda est hec sollempnitas.
cū omni deuotionis obsequio. et
uenerandū qđ canit̄ etiam super-
choros exaltata angloz. Nam nul-
li hominū unquā concessum ē tan-
timūnī uti priuilegio. etiā nec
anglo. ut una p̄sona eis int̄uitate.
qđ de substantia sua genuerit et
esset dñs. Ideo queso silcat insipien-
tia carnis. et digne celebret cū lau-
dibus festuitali mat̄ dñi et salua-
tois nr̄i. tanto honore dignissi-
ma. quanto est ueneranda ergā.
quia ei' honor et glā. laus et glā.
actio est redemptoris. **H**odie
namq; uocata p̄cessit. et in amores
cibalem de manū dñi cū palma ur-
ginatus coronā p̄cepit. Hodie in
throne dñi suscepta est. et resedit.
Hodie thalamū intrauit. qđ si-
mul virgo et sponsa fuit. Hodie
si quidē audiuit uoce illam blan-
dientis affectu. a sede maiestatis.

qua dicit̄. Veni electa mea. et ponam
inte thronū meum. qđ concipiuit
rex sp̄m tuam. Ad quam sane uocem
credim' qđ gaudens et exultans solu-
ta est beata illa anima. ac prexit ad
dñm. ubi facta est ipsa thronus. que
fuerat in carne templū diuinitatis.
tanto speciosior p̄cunctis et sublimi-
or. quanto ergā glorioſior refulſit.
Hec ḡ est diuina recompensatio. de-
qua dicit̄. Omnis qđ se humiliat eral-
tabitur. fundata cū erat p̄funda
humilitate. et dilatata incaritate.
pterea hodie tam sublimit̄ est ex-
altata. qđ celitudinē et magni-
ficentia throni p̄scrutari n̄ possim'.
saltē thesauris humilitatis ei' int̄-
dum p̄scrutem. ut deinceps ei' in-
teruenientib; meritib; ad grām do-
norū p̄tingere ualeam'. **H**ā humi-
litas custos reliquarū uirtutū est.
et id uenerabilis virgo qđ uirtu-
tel's multis aggregauerat. custo-
dem earū humilitatē in animo fe-
rebat. Quam post p̄ceptam gratia
ampliavit. et confessā est se ancilla
elle. que mater erat creatr̄is. **N**i-
chil nobilis f̄s dei matre uenit.
que se p̄fitet̄ ancilla. nichil ea sple-
ndidius. quā splendor elegit glorie.
Houerat cū beata virgo qđ humili-

117

litas dō semp placet. & ideo cū exnu
cio salutat. nichil de se altum sapit.
nichil psumit de uerbis anglī. s; tota
humilis ad dñm intendit. cui totum
comittit qd est. & qd audit. Quā pp̄t
& nos discam' de nobis humilia senti
re. discam' deo deferre. semp monib;
discam' humiliari. qā auctor uite dō
ad nos cū eis. altissim'. humili uenit.
ut nos humilitatē de se doceret ma
gister ueritatis. quia si q̄s sine humili
tate uirtutes congregat. quasi in
uento puluerē portat. Vnde ait ip̄e
incuglo. Discite ame qā mitis suo
& humili corde. Non sine causa
p̄pue mortales & fragiles humili
tatem discē uibet. qui etiā in celis
ubi imortalitas regnat. int̄ anglos
humilia requirit. Vnde dauid p̄pha
ait. Quis sicut dñs deus n̄r q̄ in altis
habitat. & humilia respicit in celo &
interia. Ed si ab ipsis anglis in celo
mansuetudo exigitur. quid putatis
hic ubi supbia regnat. ut humiliem
quantū necesse est nob. Hinc quoq;
dictū legitimus. Quanto magis hu
milia te in omnib;. qm̄ humile spū
sicut salomon ait. suscipiet glā. Hoc
quippe nouerat beata di genitrix.
qd ad humile & quietū ac tremen
tem sermones ei respiciat diuina

dignatio. idcirco continuo ait ad
anglin. Ecce ancilla dñi. fiat michi
scdm uerbum tuū. Non enī supbit
s; crescit erdonō deuotionis obsequū.
humilitatis pruilegiū. Augetur
monib; grā. s; in nullo subrepit ar
rogantia. quia n̄ intumescit adua
nam glam. que beatā se predicit
mox futurā ppter humilitatis in
dulgentiā. & ideo n̄ disertit quia
humilis. Hā quantū mansuetus
est q̄sq; qui iussis obtempat diui
nis. tantū inmitis q̄ aut n̄ credit
aut differt obedire qd audit. Idq;
humiliat se beata uirgo incuncta.
ut totā misē suscipiat grām langi
toris. qā que ppartes alijs data ē.
tota simil uenit meā gratie ple
nitudo. Hinc quoq; ait euiglista.
& de plenitudine ei' nos om̄s aac
pimus. Magna si quide grā dilec
tissimi beate marie virginis. mag
na pmeruit p̄mia eternē remu
nerationis. quia multū se humili
auit int̄ immensa dona. int̄ diu
nitatis commercia. hodie ad nō ex
altat glorioſa. Deniq; idō xp̄c hu
milis ad humile uirginē uenit
quā elegit. ut de tā pfunda hu
militate triumphū erigeret salutē.
ut exaltaret eā sicut cantauim'

etiam super choros anglos. Quae numeri
rum exaltatio. priuilegium est gratie.
Vnde cum timore & tremore perfecte di-
lectionis. reverenda sunt hec mystica
donorum sacramenta. sive ex his operata
da est huius celebritatis gratia. Quapropter
estimate qua reverentia. quod deuotio
mis obsequio nos tantum interesse
debeat sacramentis. cui anglus non sine
metu suo. nec sine honore debito in-
pendit reverentia euglorandi. Sen-
tiebat enim anglus in beata iungi-
ne iam specialiter deum in esse. & futu-
nouerat diuini mysterij sacramen-
ta. id tam reverenter ait. Due ora-
ria gratia plena. Deinde attendite.
quoniam extremum est maxima quod infert dominus
tecum. Non enim dicit dominus tecum.
quasi uisitandi gratia. sed dominus tecum. quia
ante nouo nascendi illabit sacramen-
to. sive totus uadens insalu-
tatione propter maledictionem priorum
parentum. magnum detegit benedic-
tionis oraculum. Benedic tu in-
quit inter omnes mulieres. Quoniam
tu benedicta es domini. Ecce de gratia
adimplesti de auditu fides genita
contra fidem credidit de conceptu.
deserere cognatis honoris didicit.
de ortu filii pudor crevit. aucta
est castitas. integritas roborata. in-

ginitas quoq; solidata est pseuerant
iurutes: extrema omniū que & pri-
ma mirabilis ei' refusit humilitas.
Que cū omnia ab anglo didicis; & re-
pleta cū et domis celestib; art. Ecce an-
cilla dñi: fiat ī sedī uerbu tuum.
Quā uocem: mox securus ē effectus.
fit itaq; mox mat̄ beata uirgo que
hodie assumpta ē cum gaudio iohis.
fitq; sacrariū sp̄e sancti. & domicili-
um uerbi. Que idō beata iure dicit
int̄ omnes mulieres: qā om̄s crea-
beatificant. Collocata quippe ē grā
& beatitudo inspetie: ut diffundere-
tur in om̄e genus eccl̄e. Unde n̄ ih
merito beata iuenerabilis hodie p̄
cellit ingenere totū corporis: que ul-
tra om̄s fecundata est inspetiē plis.
Interea iure ante fer̄t in ecclesia: que
ita ditata ē ac repleta p̄ omnib; in-
terrū diuinis munib;. Q uapp
festivitas hodiernae celebritatis est
omniū sup̄noꝝ cuiū gratissima:
qā eius ē assumptio decorpore. ex q̄
orta est ueritas & iusticia que de ce-
lo p̄spexit. in qua om̄s iustificant̄.
& exultant sc̄i migla. Hunc queso
iungam uota cū sup̄nis ciuib; &
uixit modulū infirmitatis m̄re
exquisam laudib;: qm̄ qd natum ē
mea. cōmune ē omniū gaudiv̄.

Illi siquidē occurrit hodie letantes.
 & suscipiunt cā gaudentes cū ymnī
 et laudib.; nos psequam̄ mente cū
 om̄i deuotione cordis & integritate
 fidei: sicq; prosequam̄ ut ad illa in
 effabilia dona que p̄cepit beata dei
 genitrix. quandoq; p̄tinge ualeam.
Force igit̄ hodie interrogarunt q̄dāo
 sc̄r̄ emin̄ p̄spitientes. illd̄ de can-
 tis. **A**ue est ista que ascendit p̄c-
 sertum sicut iurgula sum̄ exaro-
 matib; myre & thuris? **A**m̄ inas-
 censu eī multa fragabant odorām̄
 ta uirtutū. incendio diuini amoris?
 que idō quasi iurgula sum̄ surge-
 bat q̄a ipsa est iurga illa de radice
 esse. que hodie ascendit. gracili q̄de
 & delicate exaromatib; uniuersi
 pulueris pigmentarii. s; conflagrata
 incendio caritatis. & idō bene in mo-
 dum iurgule sum̄ exaromatib;
 quia facta ē tota in holocaustū dei.
 que odorāta uirtutū spargebat
 de se usq; ad celos. & n̄ qualiacūq;
 s; uniuersi pulueris pigmentarii.
Vnde admiratio illa anglica nō de
 uirginitate sola que fuit singula-
 ris in maria. s; de immensitate gr̄e
 uentis. quia uniuersē uirtutes in
 ea respergelant ex incendio diuini
 amoris. suauitatem odoris. Itaq; ut

mea eis; forma n̄ solum uiginū. ue-
 rum etiā om̄i claram dī. un-
 ginitas & uita beate mat̄s. specu-
 lum et sp̄s fuit toci castitatis. & i-
 tegritas uiginū. species pudicitie.
 & magisteriū ualde eximū p̄bita-
 tis. **I**n qua uideant uirgines. quid
 uitare. qđ corrigere. qđ tenere debe-
 ant honestatis. quia p̄mis̄ discen-
 di amor. ut ita fatear. nobilitas ē
 magistri. **H**abetis ḡ uirgines egre-
 gi magisteriū formā. habetis exem-
 plar in capite uirginatus. **C**ox
 uia qua p̄gere debetis. ecce beatitv-
 do & glā adquā p̄uenire indesinē-
 ter uotis & desiderio anhelare op̄e-
 tet. ut adea quandoq; feliciter
 p̄ueniatis. **V**erū quia de p̄pagi-
 ne carnis nulla nobilior diuina
 refusit. nulla splendor ea q̄n̄
 splendor p̄aterne gl̄e ineffabilit̄
 diuinit̄ illustravit. **N**anc uirt̄
 altissimi obumbravit. ut uirgo
 pareret. quam diuina grā reple-
 uit ut uirgo concipet. quam sapi-
 entia dī pat̄s preomnib; elegit
 ut placeret. que corpus sine con-
 tagione corporis generauit. que
 om̄nes uirtutes in modōē suauita-
 tes ardore caritatis dī ōcrema-
 uit. ut tota holocaustū fieret dō

cui caro & sanguis origo fuit benignus
sum saluatoris. cui anima templi in
quo factus est commercium nostrum redemp-
tionis. **B**ona si quidem domus in qua
simul tota diuinitas illabit destra-
tis. in qua sapientia dei pars septem
s columnas erexit. super quas om-
nis innititur dominus & fabricat ecclesia.
Quid ergo dicam. quoniam loquar de his
rebus mysticis. in quibus omnis huma-
nus sermo silendo magis minatur
quam loquendo crescit. per quibus anglus
gratulantur & decantant. gloria in ex-
cessu do. & initia pax hominibus; bo-
ne voluntatis. **A**d si time ad par-
tum virginis talia occurserint. cre-
dimus sine dubio quod hodie coelestes
exequias. & suscipiunt cum gloria
matrem sui creatoris gaudentes.
quam spiritus sanctus adimplevit. quam
sapientia dei scilicet filius dei pos-
sedit. **V**nde agamus. in nobis gratias
creatori nro. quia dono eius pru-
legia nostra sunt munera. nostraque co-
spersio. quoniam fermentum quod consper-
sum est inspectie. redundauit inge-
nere. donec fermentaret totum.
& factum est unum corpus unaque co-
spersio noua. apostoli & ecclesia. **V**nde
futurum est ut festivitas que nunc
flagrat per fidem in mente. habe-

atur & contempletur inspectie. sitque in
nris oculis gloriosa. que nunc tan-
tum in cordibus splendet credita. Tunc
quippe nobis erit illa festivitas con-
tinua. & semper. que nec in mente
hodierna. & diuina. ita ut sit il-
leum que nec flagrat in fide. anhe-
let inspe ut pueniam. pulset i ca-
ritate ut ingrediamur. adea festa ad
que est beata & gloria dei genitrix
regina celi hodierna die assumpta.
per christum dominum nostrum. am.

I **S**ermo Damiani. de ex-
cellentiia beati Iohannis anglici
odie nobis dilectissimi
leticie gaudia gemina-
tur. quia recenti adhuc na-
tum dñe. beati iohannis
occurrit sollemnitas gloria. **H**odie discipulus quem diligebat
Ihesus. dilectus sui amplexibus strin-
gitur. societate proficitur. & quod ui-
derat. quod audierat. quod manibus at-
trectauerat de uerbo uite. tanto
iam liquidus. quanto sublimi contemplatur. **H**odie scilicet illa mi-
rabilis aquila. quam & olim crebi-
el eminere ceteris quatuor anima-
libus uidit. & ipse iohannes summa-
vit ita loquar. propheta factus. uolan-
tem in mystica iuisione conspernit.